

DÉLVIDÉK

(BAOSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Helyi kiadás és hirdetések —
Szabadka, IV. Rákóczi-u. 30.
Teljesítmény 300.

Feladvány megnevezése:
KÖNYV LAJOS

Helyi kiadás:
BERKES MÁRK

— Megjelenik minden nap délután. —
Hirdetési díjak: egész évre 72 K,
fél évre 36 K, negyedévre 18 K.

Az amerikaiak véleménye a nemzetek szövetségéről.

Washington, jun. 11. „A színes faj szövetsége“, ez volt a cím Reed szenátor egy értekezésének, amely szenzációt keltett, mert kimutatásokat terjesztett elő, amelyekkel bebizonyította, hogy ebben a szövetségben, amint annak a tervezete most készen van, a kaukázusi, vagyis fehér fajnak 12 szava lesz, a többi faj, tehát színes népeknek pedig 15.

Reed az Egyesült-Államok déli részének a szenátoraihoz fordult, kiknek az országában 12 milliónyi fekete lakosság teljesen ki van zárva a kormányzásban való mindennemű részvételből, mert attól félnek, hogy ha oda engednék, hamarosan uralomra jutna, — és Reed ezeket a szenátorokat arra buzdította, hogy a nemzetek szövetségének a terve ellen szavazzanak és dolgozzanak, mert ha az megvalósulna, az volna az eredmény, hogy az egész világon az amerikai déli államokéhoz hasonló helyzet keletkezne.

„Rábizzuk-e az amerikai köztársaság sorsát — mondotta — egy olyan szervezetre, amelyben az alacsonyabb fajok szótöbbségben volnának a fehér faj fölött? En bizony sohasem fogok beleegyezni abba, hogy bárkinek is — kivéve a köztársaság polgárait — hatalma legyen az enyém, a hozzám tartozók fölött.“

„Az, aki ezt megengedné, egyszerre két irányban néz, egyszerre kétféle nyelvet beszél, megcsalja az államot, — megcsalja az alkotmányt, megszegi esküjét, erejét maga dobja el és ellensége az emberiség-ügynek.“

Reed még sokféle érveléssel bizonyította, hogy a nemzetek szövetsége a világ fölött az ellenőrzést az alacsonyabb faj kezébe adná.

Vanderlip, Amerika leghatalmasabb bankárja, aki most tért vissza Párisból, kijelentette, hogy Európa meg van bebulva és Amerikának kell megmentenie.

Európa élelmezési viszonyai — mondta — sokkal rosszabbak mint valaha is, bármelyik évben, ami a munka szervezetienségének és a háziállatok hiányának a következménye. Minden azt mutatja, hogy egy hosszabb időszakra lépünk, amelyben még nagyobb lesz a nyomor, mint volt a háború alatt. „Az angol miniszterek azt mondják, hogy Angliából el kellene szállítani a külföldre 6 vagy 7 millió embert, hogy otthon elkerüljék az éhínséget. De az amerikai segítséget ki kell terjeszteni minden országra, hogy azokat megmentsük és megakadályozzuk azt, hogy Amerikát is elragadják azok az erők, amelyek Európát fenyegetik.“

A „Philadelphia Ledger“ írja: A versaillesi béketárgyalás elnyújtása nagy mozgalmat okoz Washingtonban és ez most a legélesebb beszélgetések, értekezések tárgya. Amerika még sohasem vitatkozott ily hevesen, mint most, a nemzetek szövetségének a megtárgyalása óta. Két pártra oszlanak a vélemények. Egyik párt azt mondja, hogy a nemzetek föltétlenül aláírják a békét, mert nyilvánvaló, hogy sarokba vannak szorítva, és a szövetségeseknek kötelességük az alkalmazás, a gyakorlati kivétel fölött érködni: a másik párt véleménye az, hogy Németország föltétlenül visszautasítja a béke aláírását és hogy a mostani német kormány megfog bukni s helyette a békét új kormány írja alá, utána pedig mindig lemond és átadja helyét a mostani kormánynak, melyet aztán nem köte-

lez az elődje által aláírt békeszerződés. Lehetetlen találni Washingtonban egyetlen olyan embert, aki elhinné, hogy Németország a békeszerződést őszintén írja alá.

Az angolok az olaszok ellen.

Belgrád, jun. 10. A „Balcan Revue“ c. angol lap írja egyik utolsó számában: Az olasz politika minden törekvése odairányul, hogy a jugoszlávokkal való összetűzéseket állandósítsa. Elégedetlenkedik azért, hogy maga a békekonferencia is szőnyegen tartja a kérdést s egy részükre megnevelő analízis alá veszi. Itália azon fáradozik minden eszközzel, hogy a szerb diplomácia befolyását kisebbitse s hogy minden kérdést, melyben Szerbia érdekelve van, összekuszáljon. Támogatja a románokat és albánokat a szerbek ellen; udvarol Bulgáriának és Macedóniában egy Szerbia elleni akciót készít elő. Jugoszlávia területén minden szeparatistikus frakciót védelmébe vesz és a szerbek és horvátok közti félreértéseket is szítja.

Szerencsétlenség az Atlanti ocean átrepülésekor.

St. John (Uj Fundland), Azon repülők egyike, amelyik vállalkozott, hogy átrepüljön az óceánt és pedig a „G 5“ — ugylátszik elveszett.

Az „Eward“ jégtörő hajó egész nap kereste a jéghegyek között, de eredménytelenül kellett neki visszatérnie. A repülőgép gazdája kijelentette egy beszélgetés alkalmával, hogy az ő gépje — mai felfogás szerint — egyike a legtökéletesebb gépeknek és az időjárás mindenféle viszontagságainak ellen tud állani.

Közvetlenül kéri a „Délvidék“-et.

Kommunizmus és kereszténység.

A kommunizmusról, mint gyakorlatról nem igen kell bírálatot mondani, mert a történelem folyamán felmerült kísérletek teljes kudarcok magukban hordják a legtárgyilagóbb és legmeggyőzőbb kritikát.

A kommunizmus tanának legnagyobb és legigazabb gondolata az, hogy a legfőbb kulturérték s az élet javaihoz való jognak legfőbb forrása: a munka.

Ez a gondolat azonban nem sajátosan kommunista, hanem elsősorban — evangéliumi. S épp ezért ezen gondolat kívánatos érvényesülése elsősorban az igazán keresztény társadalmi rendben ölthet testet.

S most nem a teljes kommunizmus megvalósíthatatlanságának bizonyítása érdekkel főként bennünket — hanem a rámutatás arra, hogy az a társadalmi és gazdasági rend, amelyben eddig éltünk, amelyből a jelen állapotok szinte természetszerűleg fakadtak föl, — nem volt keresztény.

A jelen állapotok szülőanyja a gazdasági liberálisizmus, amely szentesítette az erősebbnek a gyengébbel való teljes szabadságát. Ez pedig kereszténytelen, sőt keresztény-ellenes.

Es ez az irányzat érvényesült az államok életében, annak dacára, hogy az állami élet igen sok megnyilvánulásában előkező szerep jutott a kereszténység szimbolumainak és a törvényhozás házaiban a kereszténység főpapjainak.

El kell ismernünk, hogy a főpapság — nemcsak a katolikus — nem értette meg az idők jelét. Es ha tevélegesen nem is segítette a kapitalista kizsákmányolást, de nem is küzdött ellene úgy, amint a a felebaráti szeretet megkívánta volna.

De ennek nem a kereszt-

ténység volt az oka, hanem az a korszellem, amelyben ezek az emberek nevelődtek s amely korszellem épp oly gyilkos ellensége volt a kereszténységnek, mint amely irgalom nélkül zsákmányolta a munkásságot.

A jelen forradalmi állapot egész biztosan nem fogja megvalósítani sehol a kommunizmust, de annyi haszna lesz, sőt már van is, hogy ráeszméljék ezen igazságra olyanokat is, akik erre másként sohasem jöttek volna rá.

Ez a feleszmélés, ha tartós lesz, ha beleviszük az életbe, kommunizmus nélkül is jogaiba fogja helyezni a munkát.

A zöld buzát, rozst, árpát és zabot nem szabad feletetni.

(Saját tud.) Szabadka, jun. 12

A belgrádi közlekedési miniszternek a polgármesteri hivatalhoz most érkezett le 10,202. szám alatt egy rendszere, amelyben a legszigorubb felhívja a gazdaközöniséget, hogy a zöld buza, rozs, árpa és a zab zöldtárgymányként való feletetése; a mai naptól kezdve, a rendszere átadásáig a legszigorubb tilos.

Kíváncsi csak az képez, ha esetleg ezeket a terményeket valamely elemi csapás (jégverés, vízáradat stb.) érte, de ebben az esetben is tartozik a tulajdonos a kárt a polgármesteri hivatalnál előzetesen bejelenteni, amely a kiküldött bizottság véleménye után fogja az engedélyt megadni.

Akik a rendelet ellen vétnek, 6 hónapi fogsággal és 20,000 korona pénzbírsággal lesznek büntetve.

A közlekedési miniszter rendelete értelmében tilos továbbá a termés előre való megvétele vagy eladása. Az ily ügyben kötött szerződések érvénytelennek fognak tekinteni, azonkívül a szerződő felek a fenti értelemben büntetve lesznek.

A rendelet 1919. évi jun. 10-én lépett érvénybe.

— Tilos a magyar szovjet-kormány bankjegyeit forgalomba hozni. A belgrádi belügyminiszter 6493—1919. számú rendeletében a legszigorubb felhívja az összletesség figyelmét, hogy a magyar szovjet-kormány által újabban kibocsátott 5 és 10 koronás bankjegyeket senki el ne fogadja, mert azok teljesen értéktelenek. A miniszter rendelete szerint ezeknek a pénzeknek a terjesztése a megszállott területeken szigoruan tilos és azokat, akiknél ilyen pénzeket találunk, mint terjesztőket a legszigorubb büntetik.

Végre mégis lesz olcsó méz.

— Kijárat 1 korona 60 fillérré adja a város. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, június 12

A méz beszerzése még mindig nagy nehézségekkel jár. A kereskedők horribilis árt kérnek a mézért, aminek egyik oka az, hogy a szállítási költségek minden eddigi arányt felülmúlnak.

A városnak több cég tett már ajánlatot méz szállításra, de a kötelezettségnek csak részben tettek eleget. Legutóbb Sipos Sándor helybeli mézkereskedő szállított egy vagon méz, de a megígért többi méz még nem érkezett meg.

A városnak most nagyobb mennyiségű mézre van szüksége, de emellett a közönség mézszállítását is biztosítani akarja a város.

Ilyen körülmények között éppen kapóra jött Kohn eszéki cég ajánlata méz szállításra.

A cég megbízottja tárgyalásokat folytatott a mérnöki hivattal és ajánlatot tett 6—10 vagon elsőrendű méz szállításra. Métermázsánként 150 koronáért ab Szabadka.

A méz beszállítására a cég garanciát vállalt, sőt hajlandó arra is, hogy a város az átvett mézet

csak a méz eladása után fizesse ki.

A cég ajánlatát Strassburger mérnök referálta a tanácsnak és ajánlotta, hogy a méz a város rendelje meg és azt a város hivatalosan árusítsa önköltségi árban a közönségnek, amellyel Strassburger szerint a mézszuzsora ellen is sikerrel lehetne védekezni.

A tanács elfogadta a cég ajánlatát, s megbizta a méz szállításával.

Strassburger mérnök számítása alapján a méz árát a közönség részére kilónként 1 korona 60 fillérből állapították meg. A métermázsánként 10 koronát kitevő költséget az állomástól való beszállítás és a kimérés költségeinek felel meg.

Az első szállítmány méz előreláthatólag folyó hó 20-ika körül már Szabadkán lesz. Felhívja ennélfogva a mérnöki hivatal a közönséget, hogy mézszükségletüket már most jegyeztessék elő.

A hatósági mézbeszerzés egyik legfőbb célja az, hogy az épületek javításait és az építkezéseket ezáltal is megkönnyítsék.

Itt a nyár: ki akar fürödni?

Megkezdődött már két napja a forróság. A városi levegőben alig lehet megmaradni. Kevés a fa, nincs levél, amely a nap forró sugarait fölfogná. Palicsra nem lehet kimenni, mert tegnap megindult ugyan hirtelen, minden bejelentés nélkül a villa os, de azt hisszük nem tart el ma estig ez a jó világ és csak nem lehet megint Palicsra kijárni a szabadkai szegényeknek másként, mint gyalog. De hát ez se kellemes passzió a kora délutáni forró időben. Mindazonáltal lehet látni olyanokat is, akik akkor is gyalog teszik meg ezt az utat, mikor villamos jár. Ezek a megrögzött spórolók. Mikor pedig kiérnek Palicsra, ott mindjárt megkezdik a potyafürdést; de eltévesztik a helyet, a városi tanács a női fürdő oldalát jelölte ki a potyafürdőzéseknek; tegnap is tegnapelőtt pedig a rengeteg nép még mindig a tavalyi helyen, a Bezerédy-park alatt fürdött. Az igaz, hogy semmi sem mutatja még, hogy ott másmilyen fürdő készülne, amely miatt ne lehetne ott ingyen is élvezni a még eléggé hűvös fürdővizet.

De hát a népet esalogatja a víz sekélyessége. Most ugyanis könnyű fürödni, mert az óriási kiöntések miatt, amilyeneket még nem látott Palics és amilyenek ellen már meg kellene egyszer csináltatni azt a bizonyos felméter magas védőgátat, — könnyű mindenütt a parton fürödni. Ezt pedig szereti a nép, mert nem igen nagy előny, ha valaki beljebb merészkedik a tóba. Erre mindig ráfizet, mert a parttól ellopják a ruháját. Tegnap is így járt egy ilyen potyafürdőző városi leányka.

Hogy a fürdővendégek fürdőzéséről is szó essék: hát ez még csak a kádakban történik, de ott

sem valami sűrűn; nem azért, mert nem szeretnek fürödni, hanem talán inkább azért, mert az időn igen kevesen vannak. Eriasztották őket a tavaszi szelek és hűvös napok.

Egyezéssel: szomorú lesz az időn Palics, kivált ha nem jár villamos.

A gazdasági cselédek bérrendezése.

A pécsi szerb sajtóiroda közlése szerint Pécsen a cselédbéreket hatósági rendelettel szabályozták.

Amennyiben tehát a munkaadó és munkás között a cselédbérek tekintetében tárgyalások folynának, úgy a tárgyalás alapjául az alant felsorolandó fizetések lesznek felhasználandók és pedig:

kézpénzfizetés	200 K
drágasági pótlék	300 "
lábbeli koptatás címén	100 "
Összesen	600 K

Gabona 16 q
tegeriszöld 1800 négyzetögl,
kerti és fertályzöld 300 négyzetögl,

rét 800 négyzetögl, vagy vetett takarmány, azonban

só 20 kg.,
dorongfa 8 ürméter,
ágyfa 2 ürméter,
faváltás sem a dorongfáért,

sem ágfáért nem állapítható meg, minden esetben a forgalmi ár vendő alapul,
tehéntartás 1 drb.,
növénydekmárha legeltetés 1 drb.,
sertés, 1 öreg és 5 növendék (növénydeák állatok 1 éves korig érteendő). A takarmány felesleget elsősorban is a gazdának köteles eladásra felajánlani (forgalmi áron ab érteendő).

Sem a takarmányt, sem a tüzi-

fát idegeneknek addig eladni nem lehet, míg a gazda a felajánlott felesleg megtartása ügyében nem nyilatkozik. Ha a gazda 8 napon belül nem nyilatkozik, úgy a tüzifa és takarmány felesleget másnak is eladhatja (fa mindig ab erdő értendő).

Ezen fizetés kizárólag csak oly cselédekre vonatkozhat, kik szákolni és kaszálni képesek és más tekintetben is teljesen munkabírók. Munkaidő az eddigi gazdaságban szokásos munkaidő.

Ez vonatkozik az iparosokra is, kiknek kézpénzfizetése azonban a cselédekre megállapított kézpénzfizetésnél 10 százalékkal magasabb lehet.

Ha a munkaadó gazda és cselédesség a befizetések tekintetében meg egyezésre jutni nem tud, úgy ezen körülmény a járási mezőgazdasági bizottság az illető gazdaságba kizárva, a helyszínen a helyi viszonyoknak megfelelőleg állapítja meg a béreket.

A járási mezőgazdasági bizottság határozata ellen a vármegye alispánjához van jogorvoslatnak helye, ki ezután ezen kérdésben véglegesen dönt.

Szegedi antibolszvista komité kiáltványából.

A népek Istenének sujtó keze rettenetes csapással zuhan ráunk, amikor Kun Bálág jutottunk el!

A munkások keserves filléreit elvikkasztott ez a munkásbiztosító tisztviselő hozzá hasonló oinkostársaival végigjárta az oroszországi züléle összes iskoláit és idegen pénzekkel megrakodva hazajöttek a bolszvizmus romboló rendszerével a pusztítást az országot.

Alig két hónapi működésük után itt van előttünk munkájuk eredménye, égő falvak és városok; az utolsó falat kenyertől, az utolsó kanál zsírtól megfosztott szegények; elhurocolt és kegyetlenül kivégzett tiszok szözei, sőt oroszok; a nagyobb városok férfi és nő sörpédékéből alakult terror csapatok égbe kiáltó gáztettei.

Ez működésük szünterén mindenütt a be nem vetett földök, kirabolt tanyák, munkanélküli műhelyek, hideg kohók és bezárt gyárak.

Pént, az ország fővárosában az örültség kárólta táborodik a gonosztól, össze rekvirált ékszerrek, nemzeti vagyonunk utolsó alapja, nagy tételekben esempészaton magy ki a külföldre, hogyha majd itthon mindennek vége lesz, legyen nekik módjuk ölbetett kézzel, a nagy vagyon párnáin ülve, kigunyolni egy szegényt, elbolondított ország égbekiáltó nyomorát.

Kirabolt Állampénztárak és bankok, elértéktelenített állampapírok és részvények, a szegény embertől is elorozott bankbetétek jelzik ennek a mindennél szomorubb tártárásnak könnyel, jajjal és gyással szegélyezett utjait.

De igazi kegyenök módjára a rablás mellett még mulatnak is. Negyven millió költséggel égő városba öltöztetik Budapestet. Az elrabolt autótak május virágaival díszítve, a főváros város ruhákba öltöztetett prosztitútaival töltik meg.

Munkájuk eredménye: elzüllesztett ifjúság, feldult család élet,

Általános munkakerülés és fegyelmeletlenség a munkában. Ilyen gondolkodásnak kifejezői és ilyen gonosz tetteknek eszelekvő szereplői a magát kormányának nevező és jelenleg az állam hatalmat bitoló gonosztevő társaság, amely még máig most is szabadon gazdálkodik országunk meg nem szőlött területén.

Ezért a kormánynak még a maga örült programja sem szent; az nem tud eszméért harcolni, saját bevallása szerint is hadserege esürhe, amely csak rabol, gyilkol és emészt, de az alkotó munkához rendet teremteni nem bír és nem akar.

A komité felhívja a polgárságot és a munkásságot a bolsevizmus letörésére.

NAPI HIREK

Bűvészinások

Folkavarták a világunkat; folszabadítottak szellemeket, melyek most kényűkre-kedvűkre tombolnak; s nagy mea culpa-kat nyögve kapkodnak jobbra-balra, tépdésik hajukat, tördelik kezüket, mint a Goethe Zauberringje s akikről azt hitték, hogy szelgáikul szegődtek, most azok jármának sulya alatt veritékeznek.

Valamikor mint „gondviselés-szerű fésűk”, kik „egyedül értették meg a jelen idők szavát”, kiknek „a kezébe tették le az istenek milliók jobb sorsát”, — mellüket neduzzasztva deklamáltak s elemmondást nem tűrve kategorikus imperatívuszokat diktáltak, — ma „nagy lelki küzdelmeket vívnak önmagukkal”, s koturnusos honfőkéservvel „buesut mondanak hazájuknak”, — smert belátják, hogy „politikájuk elhibázott volt, megátkozzák életük azon pillanatát, — melyben politikába avatkoztak”.

Szép és megható; de mikor egy nemzet önkratevéséről, a bolsevizmus karmaiba való átjézéséről van szó, akkor a joggal elvárható s oly sokszor apesztrofált jézán előrelátásra apellálunk s rámutatunk az előre esaknem matematikai pontossággal és bizonyossággal kiszámítható konklúziókra. — S akkor ezen urak kiköltözködését nyomorult megfutamodásnak minősítjük, mely nem részvétet érdemel, de megvetést. Ha azt hitték, hogy csak az ő kezükben van jó helyen a gyepő, mért engedték önmagukat lóvátétetni s mért puszipajtáskodtak azokkal, kik az ország amugy is döcög s kátyuba keveredett szekerének kerékszegeit lopkodták s küllőit tördelték ki? Nem sejtették, vagy nem érezték, hogy szerepük nem is annyira gondviselés-, mint inkább végzetserű lesz? S nem hallották kongani az „Ember tragédiájából” a néha rideg fenségsben böles Lucifer dörgedelmes tanítását: „fölkaklatni s kormányozni más”?

Am jó; ha már a politika mérlegén elvesztették fajsúlyukat, no csak sirjanak és keseregjenek s tartanak nagy bűnbánatot egy nemzet tragédiáján, ha pozitív jóvátételtől elfeledték sorompóba állítani minden erejüket a külföld előtt;

S rendezük meg ugy ennek a nagy diabolica comoediának hátralevő jelenéseit, a foroggo katarziséból hátha erkolesi diadalra vihatnók teljes fizikai elbukás nélkül is a hősi!?

A Stefánia-Szövetség kölcsöne. — A szabadkai Stefánia-Szövetség az orvosi rendelő költségeire, miután a bankban lévő betétjét nem vehette ki, 5000 korona kölcsönt kért a várostól. Dr. Bartha Antal az egyesület elnöke most bejelentette a tanácsnak, — hogy a kölcsönkapott 5000 koronát visszafizették.

Olasz és görök előnyomulás Kisásziában. Lugano. A békekonzferencia megbízásából az olaszok nagyobb előhaladást tettek Kisásziában. E hadműveleteket az amlat azzal magyarázza, hogy a törökök képtelenek a rendet fenntartani. Az olaszok elfoglalták Keniát, a bagdadi vasut fontos siratáji pontját. A görögök Kisásziában Lagnéza felé haladnak.

A béke aláírása. Páris. Azt beszélik, hogy a német delegáció legközelebb visszatér és azennal aláírják a békét.

A zugvásárok ellen. A városi javadalmi hivatal jelentést tett a tanácsnak, hogy legujabban egyes koresmaudvarokon valósgos zugvásárokat csapnak és ott az állatokat orvosi vizsgálat és helypénzszétés nélkül adják el. A javadalmi hivatal szerint ezekből a zugvásárokból nem csak a közönségnek van kára, — mert ki van téve annak, hogy beteg állatokat adnak, — hanem a város is bizonyos jövedelemtől esik el. Mintán a törvény világosan kimondja, hogy állatokat nyilvánosan csak vásártereken szabad eladni, az ilyen zugvásárok ellen erélyes rendszabályokat kér a tanácstól. A tanács megbizta a javadalmi hivatalt, hogy erre vonatkozólag minden részletre kiterjedő határozati javaslatot készítsen el. Ilyenformán a zugvásároknak rövidesen beakonyul.

A bolgár bekefélételek. Páris. Versaillesből jelentik, hogy a bolgár delegációt Fontainebleauba hívják, hogy ott a bekefélételeket átnyujtsák nekik.

Düledeznek a házak. Egyre-másra érkeznek be kilakoltatás iránti kérelmek. A mostoha építkezési viszonyok folytán ugyan is Szabadkán a házak roppant elhanyagolt állapotban vannak. — Legutóbb Horvácki Máté adott be kilakoltatási kérvényt, amelyben

bejelenti, hogy Zentai János gépkerekesedő által bérlet lakás és a gépraktár céljait szolgáló szin szeszedűsséssel fenyeget. A megejtett mérnöki vizsgálat alapján a tanács a kilakoltatást elrendelte egyben utasította Horvácki Mátét, hogy az épületet hozassa rendbe.

Ballag már a vén diák, — tovább... Nem mi dénnapi élvezetben lesz része a Szabadkai Kath. Legényegyesület törzské zónaegének vasárnap este 8 órakor. Az egyesület kebelében alakult műkedvelő gárda; szinre fogja hozni Farkas Inre postikus énekes diáktörténetét, az „Iglói diákok” című 4 felvonásos vígjátékot. A darab tele van szebbnél szebb énekszámokkal, — szólókkal és diákkórusokkal. A többek közt: Ballag már a vén diák: Gaudeamus igitur: Diligenter frequentáram iskolám egykoron: — című kórusok latin szöveggel. Ezeket kivül még egy sereg szebbnél-szebb ária. Az előadás iránt már is nagy az érdeklős. Ez nem is esoba, mert ezuffal nem hivatásos színészekből, hanem egyszerű, szorgalmas műkedvelőkből lesz alkalmuk hallhatni a legszebb melódákat. Az előadást Torma Zeiga rendezi, karamester Hajsinek Részó lesz. Előadás után tánc következik. Tekintettel a nagy érdeklődésre, ajánlatos lesz, ha az érdeklődők jegyeiket minél előbb megváltják Rákóczi utca 20. sz. alatt.

Elhunyt rendőrbiztos. Simókovics Virgil rendőrbiztos, a szabadkai rendőrség ismert és munkás tagja hosszas betegség után f. hó 10-én Kishegyesen elhunyt.

Hadbíró-sági főtárgyalás Szabadkán. Emlékezetes még az a gyilkosság, amit z év januárjában követtek el három gyanúlanul haladó szerb katona ellen. Körmezei Pál, Ladányi Ferenc, Sorányi Sándor és két fia Agoston és István, Vajda Ferenc, Törteli János, Magyarkanizsa és Adorján pusztá között megtámadtak három szerb katonát és mind a háromat vadállati kegyetlenséggel megölték. Azután, hogy bűnüket elleplezzék, a három holttestet szekerre rakták, kivítették a Tiszához és beledobták. A gyilkosság azonban kiderült és elfogták a gyilkos társaságot. A gyilkosságban a főtárgyalást helnap fogja megtartani a szabadkai hadbíró-ság a törvényszéki épületben.

Az Egyesült Államok hadiköltsége Páris. Washingtonból jelentik: Mareh tábornok kijelentette, hogy az Egyesült Államok kiadásai a háboru alatt 21 milliárd 294 millió dellárral emelkedtek a normális fölé.

Meghaltak. Az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Milánkovics István 2 napos, Gáfi Jánosné sz. Csillag Erzsébet 68 éves, özv. Mijatov Milutin sz. Iszakov Mita 62 éves, özv. Órcsich Danielné sz. Mamuzsics Cecília 67 éves, Vaszi-lev Zsófia 2 éves, Korók Gyula 80 éves, Kunucsics Iona 1 éves, Balogh Rozália 18 éves, Balogh Sándorné sz. Kiss Jolán 22 éves.

Szerb nyelvből magánoktatás. Szabadkán tanít két tanerő, akik szerb nyelv tanítását

tiszteletdíj mellett elvállalnak. Különösen ajánlatos e nyelv tanítása azoknak a kereskedőknek, hivatalban működő kisasszonyoknak, de főként tanítóknak, tanároknak, tisztviselőknak és tanulóknak akik Jugoszlavia szolgálatában kívánnak maradni. Közlelbbi felvilágosítással szolgál a katonai rendőrség főnöke (városháza II. em.).

16 éven felüli utcai lapelárusítókat (rikkancessókat) sürgősen felvesz jó illetéssel a „Délvidék” kiadóhivatala.

MOZI.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra **Az embervadász.** A kiindó film egy rendkívül érdekes bűnügyi esetről szól, **Prof. Nick Fantom** — a kiváló detektív — bámulatos módon deríti ki a rendkívül bonyolult bűnügyet. A detektív-szerepet a népszerű **Max Landa** játssza.

Péntek — Szombat: Egy nagyon érdekes kalander dráma kerül bemutatásra **Halál telefon** címmel. A fordulatokkal teli darab élénken tárja elénk, hogy bűnügyekben a gonosztevők mily halatlan furfanggal, a technika minden vívmányát felhasználva igyekeznek elérni céljukat. A halál telefon egyszerű jeleneteivel, kitűnő felvételeivel felülmul minden eddigi bűnügyi filmet.

A Lifka-Mozi műsorából:

Saját villanyfejlesztő telep

x Keddtől — csütörtökig a szezon kimagasló kalandorjátéka, minden jelenetében izgalmas attrakciója **Földalatti szindikátus.** Zseniális trükkökkel megkomponált történet 5 felvonásban. Főszereplő **Magnus**, az óriás atléta, ki egész előadás alatt box, artista és birkózóversenyeivel izgalomban tartja a közönséget.

Kyematott a kiadó-tulajdonos, **Balogh Antal Nyomda és Lendvai Villany** című szöveggel könyvnyomtatás-üzemében. Rákóczi-utca 20. sz. 6.

Műjég

kapható korlátolt mennyiségben a

Szabadkai Műgyárban

Szegedi-ut. Villamos-telep mellett. Telefon 566.

Bácskai utasok figyelmébe

A „Délvidék” kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlapj árusítóinál.

Naponta friss marha és borjúhust

Tetszés szerinti kiszolgálással **kapható**

árak: Marhahus hátulja 18, eleje 17 kor. Borjúhust hátulja 18, eleje 17 kor.

Tisztelettel: FARAGO BÉLA mezáros Telefon 312.

I. kör, Eötvös-u. 107 sz. alatt a halpiaccal szemben.

Értesítés!

Alulírott szövegkezelt értesíti az érdeklődőket, hogy a szövetségi tagok kielégítése után fenn maradt saját termékű

Pálinkáját

Deutsch Zsiga
üzlet helyiségében,
(VIII. Teleki tér 3 sz. a.)
kicsinyben és nagyban
elárulja.

„Buzsika” Szabadkai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszifőző S. ö. vezkezet.

Mezőgazdasági Gépgyár és
Vasöntőde Rt. Szabadka,
Majsaí-ut.

Eladók.

Röck gyártmányu Báno és Szűcs féle szab. 65 m² fűtőfelületű 10 atmoszférás teljesen jókarban lévő

ikerkazán

összes felszereléssel 1 kétlós malomkőjárat, kövek átmérete 48.

Különböféle darálók.
Secssios szőlőprések.
Rosták.
Használt szíjtárolók.

Mész,

elsőrendű, fehér, fával égetett, állandóan nagy készlet. Kicsinybeni eladás kg-ként 2 K, vaggontételben ismét eladónak árengedmény.

Mezőgazdasági eszközök: favella, falapát, péklapát, stőtölapat, kaszanyél, kapanyél, fejszenyél, gereblye és más egyéb faeszközök kicsinyben és nagyban, legjutányosabb árban kaphatók.

Temunovics Mihály
Szabadka, III., Jenő-u 893 sz

Tégla

eladó V. kör, Bajsaí-ut 541

Malusev iroda hirdetései.

Ha bármit eladni vagy venni lehet u. m. házat, földet, szőlőt, lakást, üzlet helyiséget, bármilyen üzletet, üzletberendezést, bármilyen ingóságok átvételének közvetítése 641-1

Modern ház a főposta közelében elkötözés miatt eladó 268 642-1

Petőfi utca táján eladó egy jó karban lévő és nagytelekű ház 270 643-1

Főpostához 2. perc távolságra lévő modern ház eladó 264 644-1

Eladó szántóföldek a mely lánconként 1200 koronás évi haszonbérjövédelmű és október 1-ére átadó 264 646-1

Ház eladó, amelyben engedélyezett borkimérés van teljesen jó karban nagytelekkel 266 647-1

Fűszerüzlet berendezés és 50 főkoros puha mér eg rövid és röcsk-áru állványok 263 221 648-1

Lakást kap ingyen gyermekeiellen házaspár vagy özvegyasszony azért, hogy takarít. 649-1

Ház eladó teljesen jó karban nagy telekkel kövezett uton és azonnal átvehető. 267 650-1

Koresmaüzlet lakással azonnal átvételre átadó 228

Eladó egy jó karban lévő ház 25000 kor.

Eladó 2 ház V. körben 2800 kor. 273.

Szőlő kerestetik megvételre 56e.

Gőzmalom megvételre keresetek Szabadban 568. 632

Borbély üzlet megvételre kerestetik 564 623

Lakatos műhely megvételre kerestetik 565. 634

Gyártótelepek alkalmas telek a vasut mentén a hová iparvágány is bevezethető, eladó és azonnal átvehető 264 629-1

Pénzkölcsönt kényszerít Malusev iroda 656-1

Apróhirdetések.

Egy szó 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 sor. Felvételre hirdetési ügyekben a kiadóhivatal ad. Telefon 800.

Használt kert szerek megvételre kerestetnek. Cím a kiadóban.

Bürokratizált szobát zongorával esetleg teljes ellátást keres hivatalnok. Cím a kiadóban. 659-1

Kereskedők figyelmében: Keveset használt ellenőrző pénztár eladó. Farago Bélánál, I. kör Uivós utca 107 sz. alatt. 660-5

Kifutóleány azonnal felvétetik Molnár Jenőné gramapfen üzletében. 662-2

Teljesen új gyászfátyol eladó Molnár Jenőné gramapfen üzletében. 662-3

Fogorvosi rendelőbe intelligensőbb női keresek, Dr. Massának Kossuth utca 640-5

Házvezetőnek ajánljuk idősobb házaspárhoz pusztára vagy faluba jó modu leány főzéshez is ért, levelet a kiadóba „puszta” eligére. 653-2

Egy ügyes cukrászsegéd felvétetik Pénztár cukrázdájába, ugyanott egy udvaros is kerestetik 655-2

Kisasszonyt, magyart, vagy németet keres két kis gyermek mellé Kmetsz András, Palics. 638-3

Egy jobb családból való udvarost keresek 2 kisfiúhoz 5-4 évesekhez. Ajánlatokat a kiadó továbbít. 622-3

TOBB

ujságkihordó leány felvétetik a Délvidék kiadóhivatalában

Ujvidék, 1919. május hó

T. Cz.

Szíves tádomására hozzuk, hogy Hölzl Simon ur (a helybeli Farkas Mór uriszabó cég nyolc éven át volt szobásza) Grünberger Mór 15 év óta fennálló uriszabó céghez mint egyenjogu társ belépett és

uriszabó üzletünket

Hölzl és Társa

törvényes bejegyzet cég alatt Ujvidéken, Kossuth Lajos utca 52. sz. házában fogjuk vezetni.

Raktáron tartjuk a legjobb minőségű szöveteket, elsőrendű munkeserőkkel rendelkezünk, kik saját műhelyünkben felügyeletünk alatt dolgoznak, s ugy ezen körülmény, valamint Hölzl ur elsőrendű szak-képzettsége lehetővé teszik, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthessük.

Midőn Önt a legelőzékenyebb és a viszonyokhoz képest, legszelelidabb kiszolgálásról előre is biztosítjuk, kérjük vállalatunk nagybecsü támogatását és vagyunk teljes tisztelettel

Grünberger és Hölzl

Mész kapható

nagyban és kicsinyben a Gazdaszövetkezetben Eötvös-utca 115 sz. raktárában minden

d. u. 2-5 óráig

A raktár Breuer és Löwy bórkereskedők (Geiger-ház) udvarában.